

Gurdwaras in the sawmill towns of B.C.

Gur Sikh Temple, National Historic Site, Abbotsford

Exterior view of the Sikh Temple, 1977
MSA Museum Society; Gurdwara

Interior of Gur Sikh Temple, National Historic Site, Abbotsford (1977)
MSA Museum Society, # N1371

A hundred+ years old Sikh religious institution, built by struggling settlers (started in 1908, completed in 1911) in Abbotsford B.C., the Gur Sikh Temple is a testament to the pride, vision and steadfastness of a settler community at the turn of the last century. The first Sikhs had arrived in the Fraser Valley in 1905, from Punjab, India and settled in the Valley by working on the farms and in the forestry industry. Soon after, in 1908, local Sikhs started to build a Sikh gurdwara in a true community effort, under the auspices of the Khalsa Diwan Society. It would take the fledgling community four years of hard work and great commitment – both financial and physical – to finish building it.

The project was spearheaded by Sunder Singh Thandi, who along with Arjan Singh purchased a once acre property on a prominent hill adjacent to the mill at Mill Lake where about fifty or so Sikh men worked. The foundation stone was laid by Bhai Balwant Singh and Bhai Ram Singh Dhuleta. Records show that in 1910, the Abbotsford Post carried advertisements calling for tenders for steam heating for the gurdwara.

On July 31, 2002 the Gur Sikh Temple was designated as a National Historic Site and after extensive renovations, on April 1, 2007 the Gurdwara reopened with community wide celebrations.

In 2011, one hundred years after it was opened, a Sikh Heritage Museum was established which holds exhibits and encourages visitors to visit and guided tours are organized. The gurdwara functions fully as a centre for prayer, congregation and memory for Sikhs and as a site for all Canadians to visit and learn about Sikh history.

ਇੱਕ ਸੌ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ, ਜੋ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਆਗੰਤੂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ (1908 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, 1911 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਇਆ) ਐਬਟਸਫੋਰਡ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮੋੜ 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ, ਦੁਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। 1905 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਆਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਅਤੇ ਲੱਕੜਕੱਟ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਸੇ।

1908 ਵਿੱਚ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਥ 'ਚ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਨਵ-ਨਿਰਮਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਵਿੱਤੀ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਯਤਨ ਨਾਲ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥੰਦੀ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਿਲ ਲੋਕ ਕੋਲ, ਜਿੱਥੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਹ ਸਿੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਇੱਕ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਧੂਲੇਟਾ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 1910 ਵਿੱਚ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਪੋਸਟ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਈ ਸਟੀਮ ਗੀਟਿੰਗ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

31 ਜੁਲਾਈ 2002 ਨੂੰ, ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਉੱਤੇ ਰੀਨੋਵੇਸ਼ਨ ਬਾਅਦ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2007 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ ਰਾਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਿਆ।

2011 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀ ਸੌਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਠ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤੀਆਂ ਲਈ ਦੌਰੇ ਤੇ ਗਾਈਡਡ ਟੂਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ — ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਕਨੇਡਿਆਈਆਂ ਲਈ, ਜੋ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Exterior view of the Sikh Temple, 1977
The Beach Gallery/Museum